

PATVIRTINTA

Kauno r. Neveronių gimnazijos direktoriaus
2019 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. V-58

ĮVADINĖ GAISRINĖS SAUGOS INSTRUKCIJA NR. GS-1

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno rajono savivaldybės administracijos gaisrinės saugos instrukcija taikoma visiems Savivaldybės administracinėse patalpose dirbantiems darbuotojams ir nustato pagrindinius gaisrinės saugos reikalavimus, kurių jie privalo laikytis.

2. Be šioje instrukcijoje nurodytų reikalavimų, darbuotojai (pagal darbo vietas ir darbo pobūdį) privalo būti susipažinę ir laikytis cheminių medžiagų preparatų saugos duomenų lapuose, įrenginių naudojimo instrukcijose gamintojo nurodytų gaisrinės saugos reikalavimų, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų gaisrui kilti ar jam išplisti.

3. Asmenims, atsakingiems už gaisrinę saugą, įmonės vadovui ir (arba) jo paskirtiems atsakingiems asmenims vykdant gaisrinės saugos vidinę kontrolę, keičiant darbo aplinką ir priemones, pertvarkant darbo vietas; privalu žinoti ir laikytis gaisrinės saugos teisės aktuose ir gamintojų techninėje dokumentacijoje nurodytų reikalavimų.

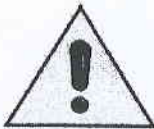
II. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

4. Bendrieji principai, leidžiantys išvengti gaisro, yra šie:

Nesudaryti degios aplinkos!

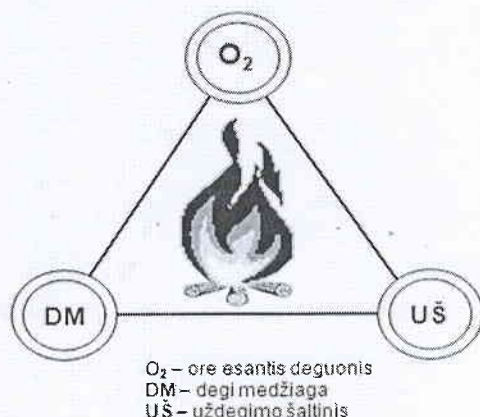
Degioje aplinkoje vengti užsidegimo šaltinio (degančio ar įkaitusio paviršiaus, taip pat elektros iškvovos, turinčios pakankamai energijos ir temperatūros kitai medžiagai uždegti!)

Pastebėjus užsidegimą, riboti oro cirkuliaciją!

5. Klasikinis degimo trikampis:

DEGIMO TRIKAMPIS

6. Transporto priemonės statyti, medžiagas, prekes laikyti tik tam skirtose vietose.
7. Medžiagas laikyti grupėmis pagal joms gesinti naudojamas medžiagas (vanduo, putos, dujos ir t.t.), taip pat pagal jų fizikines, chemines savybes, sprogamumą ir gaisringumą. Ant taros ar pakuotės turi būti nurodytas laikomų medžiagų pavadinimas, kiekis ir jų pavojingumo charakteristikos.
8. Kilnojamieji prekystaliai, konteineriai, kasos aparatai, technologiniai įrenginiai prekybinėse patalpose turi būti išdėstyti taip, kad netrukdytų evakuoti žmonių.
9. Patalpose nuo įrenginių, šildymo prietaisų, šviestuvų, laidų ir kitų elektros įrenginių turi būti valomos dulkės ir kitos degios atliekos.
10. Nenaudoti prietaisų, įrenginių, kito inventoriaus ne pagal paskirtį.
11. Šiukšles, kitas atliekas laikyti tam skirtose vietose ir reguliariai šalinti iš įmonės patalpų.
12. Panaudotos valymo medžiagos turi būti dedamos į uždaromas dėžes, o darbo laikui pasibaigus – išnešamos iš patalpų.

13. Draudžiama naudoti atvirą ugnį:

13.1. sandėliuose (išskyrus atvejus, kai ugnies darbams atlikti išduotas leidimas);

13.2. dujų nuotėkio vietai nustatyti;

13.3. pagal sprogamą ir gaisrą pavojingose teritorijose (išskyrus atvejus, kai ugnies

darbams atlikti išduotas leidimas) (šios teritorijos pažymėtos ženklu);

13.4. kitose teritorijose, patalpose ir vietose, kurios pažymėtos ženklu .

14. Baigus darbą ir išeinant iš patalpos ar teritorijos, būtina patikrinti paliekamos vietos gaisrinės saugos būklę.

Rūkymo vietos

15. Rūkyti tik tam tikslui skirtose, specialiais ženklais pažymėtose vietose. Rūkytas ne tam tikslui skirtose vietose gali sukelti gaisrą, sprogimą, kitus padarinius.

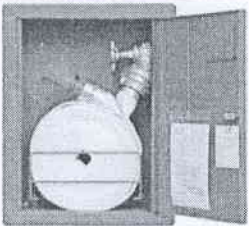

16. Pelenus ir nuorūkas mesti tik į specialiai tam skirtas nedegias pelenines ar urnas nuorūkoms. Baigus rūkyti įsitikinti, kad nuorūka užgesinta.

17. Rūkymo patalpos (vietos) turi būti švarios, periodiškai valomos drėgnu būdu.

III. GAISRINĖS SAUGOS PRIEMONĖS IR ĮRANGA

18. Gaisrinės saugos priemonės ir įranga:

GAISRINĖS SAUGOS PRIEMONĖ		ŽENKLINIMAS	PATIKRINIMAI
	Gaisro signalizacijos mygtukas		-
GAISRINĖS SAUGOS PRIEMONĖ		ŽENKLINIMAS	PATIKRINIMAI
	Gesintuvas		Gesinimo medžiagos kiekis ir kokybė turi būti tikrinami gamintojo ar jo įgalioto atstovo nurodytu laiku. Gesintuvus, kurių garantinis laikas pasibaigęs, laikyti objektuose ir naudoti gaisrui gesinti ir kitiems tikslams draudžiama.

	<p>Gaisrinio čiaupo spintelė</p>	<p> Gaisrinis čiaupas: Gaisrinis žarnos ritinys: </p>	<p>Vidaus gaisrinį vandentiekį būtina kartą per metus patikrinti: perplauti – nuleisti vandenį iš kiekvieno gaisrinio čiaupo, įsitikinti, ar jie nesurūdiję, sugedusius gaisrinius čiaupus suremontuoti ar pakeisti naujais, gaisrinės žarnos perkantuoti, hidrauliškai išbandyti, patikrinti elektrifikuotų sklendžių ir gaisrinių siurblių veikimą.</p>
---	----------------------------------	---	---

19. Gesintuvų, kitos gaisrinės įrangos paleidimo įtaisai turi būti užplombuoti.

Gaisriniai hidrantai

20. Draudžiama užstatyti privažiavimo prie gaisrinių hidrantų kelius ir pačius hidrantus, jų šulinių dangčiai turi būti neužkrauti, neužstatyti.

Aktyvios gaisrinės saugos priemonės (gaisrinės saugos sistemos ir gaisrinės automatikos įrenginiai).

21. Įmonės patalpose yra įrengta gaisro aptikimo ir signalizavimo sistema.

22. Statinio aktyviųjų gaisrinės saugos priemonių bandymas turi būti atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus. Aktyviųjų gaisrinės saugos priemonių techninė priežiūra ir bandymai atliekami vadovaujantis gamintojo pateikta technine informacija.

23. Neardyti, saugoti nuo galimų pažeidimų aktyvias gaisrinės saugos priemones.

IV. DARBUOTOJŲ VEIKSMAI KILUS GAISRUI

24. Pastebėjus gaisrą, įvertinti gaisro dydį ir savo galimybes. Nedelsiant imtis veiksmų:

24.1. paspausti gaisro signalizacijos mygtuką (jei yra);

24.2. nedelsiant pranešti apie gaisrą ugniagesiams:

24.2.1. Bendruoju pagalbos telefonu – 112

24.3. Nutraukti dujų, elektros tiekimą, užsukti technologinių vamzdynų sklendes (jos privalo būti su užrašais);

24.4. jei kilo mažas gaisras, ir įsitikinus, kad galima jį užgesinti pačiam, gesinti jį pirminėmis gaisrų gesinimo priemonėmis, kitais atvejais nedelsiant evakuotis.

25. Išgirdus gaisro signalizacijos signalą ar signalą apie gaisrą (pvz. „*Gaisras!*“ ar „*Dega!*“):

25.1. vadovautis evakuacijos kryptį nurodančiais ženklais ir skubėti tiesiai į lauką, bet neiti per dūmus, išeinant uždaryti duris;

25.2. jeigu patalpoje prasidėjo gaisras ir sparčiai pradėjo kauptis dūmai, gultis ant grindų ir labai greitai šliaužti išėjimo link. Apačioje, po dūmais, lengviau kvėpuoti ir geriau matyti;

25.3. negrįžti į degantį pastatą;

25.4. išėjus likti sutartoje vietoje;

25.5. pasitikti atvykstančius ugniagesius.

26. Jeigu užsidegė rūbai, laikytis taisyklės: „**Sustok, krisk ant žemės ir riskis**“. Nepainioti šios taisyklės su įsakymu bėgti iš gaisro vietos.

27. Užsidegus rūbams, niekada nebėgti, nes nuo to tik stipriau degs.

28. Įmonės vadovas arba jo paskirtas atsakingas darbuotojas privalo vadovauti žmonių evakavimui ir gaisro gesinimui, kol atvyks ugniagesiai gelbėtojai:

28.1. nustatyti tikslią evakuotų žmonių (darbuotojų) surinkimo (susitikimo) vietą. Paskirti atsakingus asmenis, kurie pasirūpintų evakuotais žmonėmis;

28.2. po evakuacijos visus evakuotuosius (darbuotojus) suskirstyti į grupes ir vėliau patikrinti pagal sąrašą.

V. EVAKUACIJOS KELIAI

29. Gaisro ar kitokios nelaimės metu darbuotojams labai svarbu greitai ir saugiai pasitraukti iš pavojingos vietos.

30. Evakuacijos keliai pažymėti žalios spalvos evakuacijos krypties (gelbėjimosi) ženklais, nurodančiais evakuacijos kryptį:

	arba		arba		<i>Evakuojantis bėgti per duris, virš kurių pakabinti šie ženklai.</i>
---	------	---	------	---	--

Evakuojantis sekti evakuacijos kryptį nurodančiais ženklais.

31. Dėl savo ir aplinkinių saugumo neužkrauti:

31.1. gesintuvų, gaisrinių čiaupų, kito gaisrinio inventoriaus;

31.2. evakuacijos kelių, durų, vartų ir langų; privažiavimo kelių ir priėjimų;

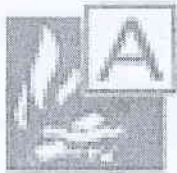
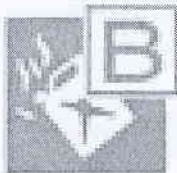
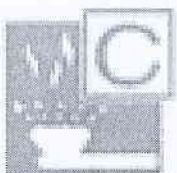
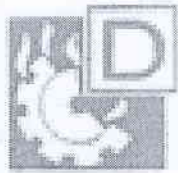
31.3. elektros skydinių ir skirstomųjų spintų (jose ir 1 m atstumu nuo jų draudžiama laikyti bet kokias medžiagas), įvadinųjų sklendžių.

VI. GESINTUVO NAUDOJIMAS

32. Tik mažą gaisrą galima užgesinti pačiam, jei gaisras vidutinis ar didelis – nerizikuoti.

33. Susipažinti su gesintuvo instrukcija, kuri priklijuota ant gesintuvo korpuso.

34. Gaisrai skirstomi į klases. Identifikuoti gaisro klasę ir naudoti gesintuvą, ant kurio nurodyta, kad jis skirtas būtent tai gaisro klasei gesinti.

<p>A klasės gaisrai: <u>dega kietos degios medžiagos, didesne dalimi organinės kilmės,</u> pvz. deganti mediena, popierius, šiaudai, anglis, tekstilė, automobilių padangos ir kt.</p>	<p>B klasės gaisrai: <u>Dega degūs skysčiai arba medžiagos, turinčios savybę lydėtis,</u> pvz. degantis benzinas, naftos produktai, riebalai, lakas, derva, vaškas, eteris, alkoholis ir kt.</p>	<p>C klasės gaisrai: <u>Dega degios dujos,</u> pvz. degantis propanas, vandenilis, acetilenas, šviečiančios dujos ir kt.</p>	<p>D klasės gaisrai: dega metalai ir jų lydiniai pvz. kalis, natris, magnis.</p>	<p>E klasės gaisrai: dega elektros įranga, kuria teka el. srovė iki 1000V.</p>
ŽYMĖJIMAS ANT GESINTUVO:				
				<p>„Galima gesinti elektros įrenginius iki 1000 voltų.“</p>

35. Visų gesintuvų paleidimo būdas yra panašus:

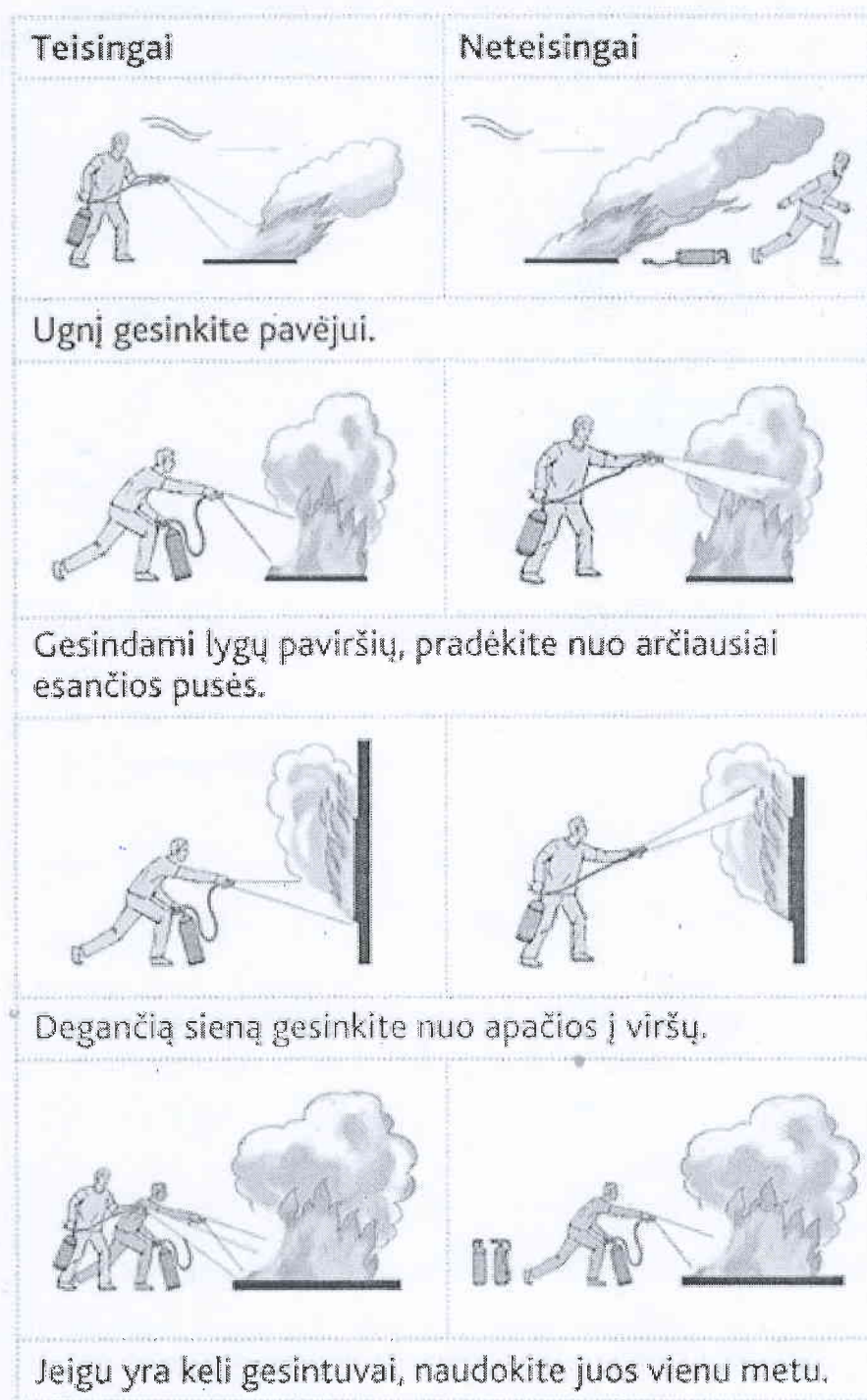
2. Gesintuvo žarnelę su difuzoriumi nukreipkite į gaisro židinį

1. Nutraukite plombą ir ištraukite apsauginį kaištį

3. Nuspauskite rankenėlę

Gesintuvo naudojimas gesinant gaisrą

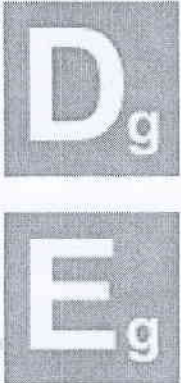

36. Užgesinus ugnį, stebėti gaisravietę, kad ji vėl neužsiliepsnotų.

VII. PATALPŲ KATEGORIJOS PAGAL SPROGIMO IR GAISRO PAVOJŲ

37. Atliekant darbus, suteikiant paslaugas kitose įmonėse, įstaigose atkreipti dėmesį į ženklus. Pastatai ir patalpos pagal sproginimo ir gaisro pavojų skirstomi į A_{sg} , B_{sg} , C_g , D_g , E_g kategorijas:

Patalpos kategorija	Papildomi reikalavimai A_{sg} , B_{sg} , C_g kategorijų patalpose
---------------------	---

	<p>A_{sg} ir B_{sg} kategorijų pagal sproginimo ir gaisro pavojų patalpose turi būti pakabintos gaisrinės saugos instrukcijos.</p> <p>Dirbti šiose patalpose leidžiama tik esant įjungtai ištraukiamajai vėdinimo sistemai, sugedus vėdinimo įrenginiams draudžiami bet kokie technologiniai procesai.</p> <p>Dirbant A_{sg} ir B_{sg} kategorijų pagal sproginimo ir gaisro pavojų patalpose PRIVALOMA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - avėti kibirkščiaavimo nesukeliančią avalynę; - dėvėti statinio elektros krūvio nekaupiančius drabužius;
<p>Šiose patalpose gali susidaryti sprogi aplinka:</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - naudoti įrenginius, įrankius ir kitus daiktus, nesukeliančius kibirkščiaavimo. <p>DRAUDŽIAMA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naudotis atvira ugnimi (išskyrus atvejus, kai išduotas leidimas atlikti šiuos darbus); - įvažiuoti motorinėms transporto priemonėms; - naudoti elektros šviestuvus su nuimtais apsauginiais gaubtais ir neužsandarinta apšvietimo armatūra; - šildyti patalpas atviro tipo šildymo prietaisais; - eksploatuojant elektros įrenginius, draudžiama įrengti kištukinius lizdus. - nesant elektros apšvietimo, pagal sproginimą pavojingoms patalpoms, aparatūrai ir kitai įrangai laikinai apšviesti būtina naudoti sprogiai aplinkai saugius akumulatorinius prožektorius. Prožektoriai turi būti įjungiami ir išjungiami už sproginimo atžvilgiu pavojingos zonos ribų.
	<p>C_g kategorijų pagal sproginimo ir gaisro pavojų pastatuose ar patalpose DRAUDŽIAMA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naudoti elektros šviestuvus su nuimtais apsauginiais gaubtais ir neužsandarinta apšvietimo armatūra. - Šildyti atviro tipo šildymo prietaisais.
	<p>Papildomų reikalavimų šioms patalpoms nėra.</p> <p>Papildomų reikalavimų šioms patalpoms nėra.</p>

VIII. SPROGIOS IR GAISRINĖS MEDŽIAGOS

38. Gaisro ir sproginimo atžvilgiu pavojingos medžiagos (žr. medžiagų saugos duomenų lapuose pateiktą informaciją):

38.1. dujos (gamtinės dujos, vandenilis, propanas, butanas, acetilenas, ir kt.);

38.2. skysčiai (naftos produktai, įvairios valymo priemonės ir kt.);

38.3. kietosios medžiagos (popierius ir kt.), dulkės.

39. Ženklaais, kuriais žymimos labai ir ypač degios ir sproginios medžiagos:

<p style="text-align: center;">F</p> <p style="text-align: center;">F+</p> 	<p>Labai degi, ypač degi (F; F+) medžiaga. Lengvai užsidegantis ir ypač ar labai degus produktas, uždegus gali sprogti.</p>
<p style="text-align: center;">O</p> 	<p>Oksiduojanti (O) medžiaga. Neteisingai naudojamas ar susilietęs su kitomis medžiagomis produktas gali sprogti arba užsidegti.</p>
<p style="text-align: center;">E</p> 	<p>Sprogstamoji (E) medžiaga. Gali sprogti nuo smūgio, trinties, ugnies ar kitų uždegimo šaltinių.</p>

40. Šias medžiagas laikyti tik joms skirtose vietose, grupėmis pagal jų fizikines, chemines savybes, sproginumą ir gaisringumą (žr. šių medžiagų saugos duomenų lapuose pateiktą informaciją). Ant taros turi būti nurodytas laikomų medžiagų pavadinimas, kiekis ir jų pavojingumo charakteristikos.

41. Laikomų ypač degių, labai degių ir degių skysčių buteliukus būtina laikyti kamščiais į viršų. Tuščią tarą laikyti toje pačioje patalpoje draudžiama.

42. Išlietus ypač degius, labai degius, degius skysčius būtina užpilti smėliu, pjuvenomis ar sorbentu ir pašalinti į tam skirtą vietą.

IX. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKSMAMS TERITORIJOSE IR PATALPOSE

43. Privažiavimo keliai ir priėjimai prie statinių, gaisrinių kopėčių, gaisrinio inventoriaus turi būti laisvi.

44. Visos transporto priemonės privalo turėti pirmines gaisro gesinimo priemones:

44.1. lengvieji automobiliai ir automobiliai, kuriuose yra ne daugiau kaip 8 sėdimos vietos keleiviams ir 1 sėdima vieta vairuotojui – vieną gesintuvą, turintį 2kg (l) gesinimo medžiagos arba 2 gesintuvus, turinčius po 1kg (l) gesinimo medžiagos;

44.2. krovininiai automobiliai, kurių didžiausioji leidžiamoji masė ne didesnė kaip 3,5t – vieną gesintuvą, turintį 2 kg (l) gesinimo medžiagos;

44.3. krovininiai automobiliai, kurių didžiausioji leidžiamoji masė didesnė kaip 3,5 t – vieną gesintuvą, turinti 4 kg (l) gesinimo medžiagos.

45. Transporto priemonės statyti paliekant tarp lengvųjų automobilių ne mažesnę kaip 0,6 m, o tarp krovinijų – 0,8 m atstumą.

46. Transporto priemonių stovėjimo vietose išlietus ypač degius, labai degius ir degius skysčius užpilti smėliu, pjuvenomis ar sorbentu ir pašalinti į tam skirtą vietą.

47. Transporto priemonių stovėjimo vietose draudžiama:

47.1. plauti detales ypač degiais, labai degiais ir degiais skysčiais. Šie darbai turi būti atliekami tik tam tikslui skirtose patalpose arba atvirose aikštelėse.

47.2. laikyti transporto priemonių degalų bakų neuždengtais dangteliais;

47.3. užkrauti kelius arba juos užstatyti transporto priemonėmis;

47.4. įkrauti akumuliatorius;

47.5. šildyti variklius atvira ugnimi (deglais, lituojamosiomis lempomis), atliekant remonto ir kitus darbus pasišviesti atvirais ugnies šaltiniais.

Degalinių teritorijos

48.   Degalinės teritorijoje draudžiama rūkyti, atlikti remonto ir kitus darbus naudojant atvirą ugnį arčiau kaip per 20 m nuo rezervuarų ir degalinės apsauginėje zonoje.

49. Pilant į transporto priemones degalus, būtina laikytis šių reikalavimų:

49.1. atsitiktinai išlieti degalai turi būti užpilti smėliu arba specialiu sorbentu, sumirkęs smėlis ir tepaluotos valymo priemonės sudėtos į sandarias metalines dėžes ir išvežtos iš aikštelės;

49.2. transporto priemonių varikliai turi būti išjungti;

49.3. degalų pylimo sistema turi būti sandari, antgaliai degalams pilti techniškai tvarkingi;

49.4. degalai turi būti pilami tiesiai į kuro bakus. Degalus taip pat galima pilti į tam skirtus indus su sandariais kamščiais.

X. TECHNOLOGINIAI ĮRENGINIAI

50. Pastebėjus įrenginius su netvarkinga, mechaniškai pažeista, įmirkusia skysčiais izoliacija, nedelsiant informuoti atsakingus asmenis.

51. Visų technologinių įrenginių korpusai turi būti įžeminti, neatsižvelgiant į tai, ar naudojamos kitos apsaugos nuo statinio elektros krūvio priemonės.

Elektros įrenginiai

52. Prietaisų ar įrenginių, kurie nėra atjungti nuo elektros srovės, jokia būdu negalima gesinti vandeniu.

53. Pavojaus signalai, skelbiantys apie netvarkingą elektros instaliaciją:

53.1. karšti kištukiniai lizdai, kištukai, kabeliai ir laidai;

53.2. dėl neaiškių priežasčių atsijungę elektros saugikliai;

53.3. mirga šviesa;

53.4. atsiranda aprūkimo, degimo žymės ant ar virš kištukinių lizdų, jungiklių, juntamas elektros laidų svilėsių kvapas;

53.5. įjungus elektros prietaisus „krečia“, iš lizdo pasipila kibirkštys.

54. Pastebėjus bent vieną iš šių požymių nedelsiant išjungti elektros prietaisus ir informuoti atsakingus asmenis dėl gedimų pašalinimo.

55. Nepalikti be priežiūros įjungtų elektros prietaisų, išskyrus automatiškai valdomus elektros prietaisus.

56. Saugoti, kad nesušlaptų ar nesudrektų elektros laidai, kištukiniai lizdai, kištukai ar patys elektros prietaisai.

57. Stebėti, kad elektros laidai nebūtų prispaudžiami durimis, baldais, įrenginiais, mindomi ar kitaip mechaniškai pažeidžiami.

58. Į kištukinius lizdus nejungti elektros prietaisų, kurie viršija leistiną galią. Nejungti į vieną lizdą kelių, ypač galingų elektros prietaisų.

59. Elektros šviestuvuose turi būti naudojamos ne didesnė galios elektros lempos, negu nurodyta šviestuvų techninėse charakteristikose.

60. Elektros skydinės turi būti švarios, jose draudžiama laikyti kitus įrenginius ar medžiagas.

61. Draudžiama:

- 61.1. kabinti elektros šviestuvus ir kitus daiktus tiesiog ant elektros laidų ir kabelių;
- 61.2. naudoti nekalibruotus ir savos gamybos apsaugos aparatus;
- 61.3. naudoti laidus ir kabelius su pažeista arba eksploataavimo metu dielektrinių savybių netekusi izoliacine medžiaga;
- 61.4. tiesiogiai prikalti laidus ir kabelius.
- 62. Visi elektros įrenginiai turi būti apsaugoti nuo trumpojo laidų jungimo ir kitų avarinių režimų, galinčių sukelti gaisrą.
- 63. Kilnojamiesiems elektros šviestuvams ir kitiems kilnojamiesiems elektros įrenginiams turi būti naudojami tik lankstūs kabeliai.
- 64. Elektros ventiliatorių oro įsiurbimo angos turi būti uždengtos tinklu, kad į jas nepatektų pašalinių daiktų ir medžiagų.
- 65. Laidai ir kabeliai turi būti sujungiami presuojant, suvirinant, lituojant arba specialiomis jungtimis.
- 66. Skirtingų metalų laidus sujungti leidžiama tik specialiomis jungtimis.
- 67. Laikiną elektros instaliaciją leidžiama naudoti tik statybos, remonto ar avarijų likvidavimo metu.
- 68. Neeksploatuojami elektros įrenginiai turi būti atjungti nuo elektros tinklo.

Šildymo įrenginiai

- 69. Įmonės patalpos šildomos nuo centralizuotų šildymo tinklų, vėdinimas – natūralus ir priverstinis.
- 70. Visi šildymo įrenginiai turi būti eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijose ir kituose teisės aktuose nustatytus gaisrinės saugos reikalavimus, o prieš šildymo sezono pradžią – patikrinti.
- 71. A_{sg} , B_{sg} , C_g kategorijų pagal sprogimo ir gaisro pavojų patalpas šildyti atviro tipo šildymo prietaisais draudžiama.
- 72. Draudžiama:
 - 72.1. džiiovinti ir laikyti degias medžiagas arčiau kaip 0,5 m nuo katilų ir jų vamzdynų arba ant jų;
 - 72.2. eksploatuojant šildymo įrenginius, naudoti kitos rūšies kurą, negu numatyta įrenginio techninėje dokumentacijoje;
 - 72.3. palikti be priežiūros įjungtus neautomatinius dujinius prietaisus.

73. Patalpose pajutus dujų kvapą, būtina nedelsiant užsukti dujotiekio čiaupą, išvėdinti visas patalpas ir iškviesti avarinę dujų tarnybą. Kol bus pašalintas gedimas, patalpose draudžiama degti degtukus, rūkyti, naudotis atvira ugnimi, įjungti ir išjungti elektros prietaisus.

74. Aptikus dujų nuotėkį iš įrenginio, būtina nedelsiant atjungti pažeistą vamzdyno dalį ar įrenginį.

75. Dujotiekių vamzdynus draudžiama naudoti įžeminimui.

76. Aplink degių dujų balionų sandėliavimo vietas draudžiama laikyti degias medžiagas, dirbti su atvira ugnimi arba rūkyti mažesniu kaip 10 m atstumu.

77. Dujų balionai nuo šildymo prietaisų turi būti laikomi ne mažesniu kaip 1 m atstumu.

Vėdinimas

78. Vėdinimo įrenginiai turi būti eksploatuojami pagal gamintojo reikalavimuose ir kituose teisės aktuose nustatytus gaisrinės saugos reikalavimus.

79. Atsižvelgiant į gamintojo reikalavimus, bet ne rečiau kaip kartą per metus privaloma tikrinti ventiliatorių, ortakių, ugnį sulaikančių prietaisų, drėkinimo kamerų, įžeminimo įrenginių techninę būklę.

80. Iš vėdinimo kabinų, ciklonų, filtrų, ortakių degios dulkės ir gamybinės atliekos turi būti reguliariai valomos.

81. Eksploatuojant vėdinimo ir oro kondicionavimo sistemas, draudžiama išmontuoti ugnį sulaikančius įrenginius arba atskirus jų elementus. Būtina nuolat kontroliuoti eksploatuojamų automatinių ugnį sulaikančių įrenginių, techninę būklę ir nuo jautrių valdymo elementų reguliariai valyti nuosėdas.

Sandėliavimo reikalavimai pastatuose, patalpose

82. Ant išorinės sandėlio durų (vartų) pusės turi būti ženklai, apibūdinantys laikomų medžiagų ir prekių sprogumą ir gaisringumą.

83. Sandėliuose draudžiama laikyti elektros ir automobilinius krautuvus, motorines transporto priemones ir įkrauti jų akumuliatorius. Krovos mechanizmai turi būti techniškai tvarkingi. Savaeigiai mechanizmai ne darbo metu turi būti laikomi jiems skirtose patalpose.

84. Atstumas nuo elektros šviestuvų iki sandėliuojamųjų degių medžiagų turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m.

85. Medžiagos, laikomos ne lentynose, turi būti sudėtos į rietuves. Praeigos tarp rietuvių, stelažų ir nuo rietuvių, stelažų iki sienų turi būti neužkrautos.

86. Sandėliuose, kurių plotas didesnis kaip 50 m², praeigos tarp stelažų, rietuvių ir nuo rietuvių iki sienų labiausiai išsikišusių konstrukcijų turi būti ne siauresnės kaip 0,8 m ir neužkrautos.

87. Sandėliuose, kurių plotas didesnis kaip 200 m², medžiagų, laikomų ne lentynose, sandėliavimo vietos turi būti pažymėtos juostomis ant grindų.

88. Skersinės praeigos tarp stelažų, rietuvių turi būti įrengiamos kas 40 m.

89. Išsiliejusius ar išbirusius chemikalus būtina nedelsiant išvalyti ir padaryti nekenksmingus. Pakuotę (popierių ir t.t.) būtina laikyti atskiroje patalpoje.

90. Sandėliuose draudžiama perpilti naftos produktus.

XI. PATALPŲ UŽDARYMAS PASIBAIGUS DARBUI

91. Įmonės patalpos, nepriklausomai nuo jų paskirties, baigus jose darbą ir prieš jas uždarant turi būti patikrintos.

92. Patalpų tikrinimo, prieš jas uždarant, tikslas:

92.1. pašalinti priežastis, galinčias sukelti patalpose gaisrą nedarbo metu;

92.2. pašalinti gaisro kilimo ir ugnies plitimo priežastis.

93. Būtina patikrinti:

93.1. ar patalpos išvalytos nuo buitinių, gamybinų atliekų;

93.2. ar išjungti visi elektriniai prietaisai;

93.3. ar uždaryti langai, orlaidės, angos, ugniai atsparios durys, ugniagesinės durys į kitas patalpas;

93.4. ar sudėti nustatyta tvarka patalpoje likusios medžiagos, prekės, produktai ir kitas turtas;

93.5. ar laisvi pagrindiniai praėjimai patalpose, ar neužkrauti laiptai ir laiptinės;

93.6. ar patalpose nėra dūmų, degėsių, svylančios gumos kvapo;

93.7. ar patalpose neliko žmonių (darbuotojų ar pašalinių).

94. Darbuotojas, patikrinęs patalpas ir radęs trūkumų, pagal galimybes pašalina juos pats arba praneša tiesioginiam vadovui.

95. Tik įsitikinus, kad išdėstyti reikalavimai atitinka nurodymus, asmuo padaro reikiamus įrašus patalpų uždarymo žurnale ir patikrintas patalpas uždaro.

XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

96. Pastebėjus gaisrinės saugos pažeidimą (-us-) nedelsiant informuoti tiesioginį vadovą ir (arba) atsakingus asmenis.

97. Atsiminti, kad pagrindinė gaisrų kilimo priežastis – neatsargus elgesys. Būti atidiems ir nuolat laikytis gaisrinės saugos reikalavimų.

**GAISRINĖS SAUGOS INSTRUKCIJA ADMINISTRACINĖMS PATALPOMS
Nr. GS-2**

I. BENDROJI DALIS

1. Už administracinių patalpų gaisrinę saugą atsako vadovas arba nustatyta tvarka vadovo paskirtas darbuotojas. Jis privalo:

1.1. kontroliuoti nustatytą gaisrinį režimą administracinėse patalpose;

1.2. organizuoti darbuotojų instruktavimą, mokymą gaisrinės saugos klausimais;

1.3. garantuoti, kad valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnų nurodymai būtų vykdomi laiku;

1.4. pasirūpinti, kad administracinės patalpos būtų aprūpintos pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis. Jos būtų techniškai tvarkingos ir nuolat paruoštos naudoti pagal paskirtį;

1.5. kontroliuoti evakuacijos kelių, patalpų tvarkingumą gaisrinio atžvilgiu;

1.6. pasirūpinti, kad šildymo, vėdinimo įrengimai, elektros įranga būtų tvarkingi. Radus trūkumų nedelsiant organizuoti jų šalinimą;

1.7. žinoti gaisro gesinimo, signalizacijos ir ryšio priemonių naudojimo taisykles, pasirūpinti, kad šios priemonės visada būtų tvarkingos;

1.8. neleisti dirbti asmenims, neišklausiusiems gaisrinės saugos instruktažo;

1.9. užtikrinti, kad baigus darbą, administracinėse patalpose būtų tvarka, būtų išjungti elektros įrenginiai.

1.2. Kiekvienas administracinių patalpų darbuotojas privalo:

1.2.1. žinoti ir vykdyti administracinių patalpų gaisrinės saugos instrukcijos reikalavimus;

1.2.2. laikytis nustatyto gaisrinio režimo administracinėse patalpose, vykdyti vadovo ir asmens, atsakingo už gaisrinę saugą, nurodymus;

1.2.3. darbo metu naudotis tvarkingomis darbo priemonėmis;

1.2.4. baigus darbą, sutvarkyti, išvalyti darbo vietą ir išjungti nenaudojamus įrenginius;

1.2.5. mokėti naudotis administracinėse patalpose esančiomis gaisro gesinimo priemonėmis;

1.2.6. vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą. Galimas gaisrų kilimo priežastis būtina nedelsiant šalinti.

II. TERITORIJOS PRIEŽIŪRA

2. Įmonės administracinių patalpų pastato teritorija turi būti išvalyta, nušienauta, atliekos, šiukšlės laikomos tam skirtose vietose. Šiukšlės ar kitos degios atliekos iš teritorijos turi būti nuolat šalinamos.

2.1. Privažiavimo keliai ir priėjimai prie administracinių patalpų pastato, gaisrinių kopėčių turi būti laisvi. Tarpai tarp statinių turi būti laisvi ir neužkrauti.

2.3. Teritorijoje turi būti pažymėtos transporto priemonių stovėjimo vietos.

2.4. Rūkyti galima tik tam tikslui skirtose specialiais ženklais pažymėtose ir tinkamai įrengtose vietose, kuriose yra nedegus indas nuorūkomis.

III. STATINIAI IR PATALPOS

3. Administracinėse patalpose turi būti pirminių gaisro gesinimo priemonių. Gaisrinės saugos ženklai turi atitikti teisės aktų reikalavimus.

3.1. Evakuacijos krypties (gelbėjimosi) ir informacijos ženklai, nurodantys gesintuvų laikymo vietą ir gaisrinius čiaupus, turi būti išdėstyti taip, kad iš bet kurios patalpos vietos (taško) gerai būtų matomas bent vienas kiekvienos rūšies ženklas.

3.2. Priešgaisrinių durų savaiminio uždarymo mechanizmai turi būti techniškai tvarkingi ir veikiantys.

3.3. Žmonių evakavimo planai administraciniame pastate įrengiami pagal Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių 6 priedo reikalavimus.

3.4. Administracinio pastato koridoriuose, laiptinėse ir ant evakuacijos keliuose esančių durų turi būti evakuacijos kryptį nurodantys ženklai, kurių bent vienas turi būti gerai matomas iš bet kurio evakuacijos kelio taško.

3.5. Evakuacijos keliai ir išėjimai turi būti neužkrauti, parengti žmonėms evakuoti. Durys evakuaciniuose išėjimuose iš vidaus turi lengvai atsidaryti bet kuriuo paros metu. Evakuacijos kelių grindų danga turi būti pritvirtinta.

3.6. Kilus gaisrui, naudoti liftus žmonėms evakuoti draudžiama.

3.7. Kopėčios, skirtos patekti iš administracinio pastato laiptinės ant stogo, turi būti tvarkingos ir pritvirtintos, stogo durys, langai – atidaromi bet kuriuo paros metu.

3.8. Po laiptais draudžiama įrengti sandėliavimo vietas ir jose laikyti degias medžiagas ir preparatus.

3.9. Pastatuose ir statiniuose įvairių komunikacijų vamzdynus draudžiama atšildyti atvira ugnimi.

IV. ELEKTROS ĮRENGINIAI

4. Elektros tinklai ir įrenginiai turi būti tinkami eksploatuoti, saugūs sprogimo ir gaisro atžvilgiu. Visi elektros įrenginiai turi būti apsaugoti nuo trumpojo laidų jungimo ir kitų nevardinių režimų, galinčių sukelti gaisrą.

4.1. Pastebėjus elektros tinklų ir įrenginių gedimus, sukeliančius kibirkščiavimą, kabelių, laidų ir variklių kaitimą, būtina juos nedelsiant išjungti ir pašalinti gedimus.

4.2. Neeksploatuojami elektros įrenginiai turi būti atjungti nuo elektros tinklo.

4.3. Priėjimo prie elektros skydinių ir skirstomųjų spintų vietos turi būti tvarkingos ir neužkrautos. Jose ir 1 m atstumu nuo jų draudžiama laikyti bet kokias medžiagas, draudžiama jas įrengti po laiptais.

4.4. Elektros šviestuvuose turi būti naudojamos ne didesnės galios elektros lempos, negu nurodyta šviestuvų techninėse charakteristikose.

4.5. Kilnojamiesiems elektros šviestuvams ir kitiems kilnojamiesiems elektros įrenginiams turi būti naudojami tik lankstūs kabeliai.

4.6. Laikiną elektros instaliaciją leidžiama naudoti tik statybos, remonto ar avarijų likvidavimo metu. Nenaudojama atviroji elektros instaliacija turi būti išmontuota.

4.7. Elektros ventiliatorių oro įsiurbimo angos turi būti uždengtos tinklu, kad į jas nepatektų pašalinių daiktų ir medžiagų.

4.8. Eksploatuojant elektros įrenginius, draudžiama:

4.8.1. šildyti patalpas nestandartiniais (savos gamybos) elektros prietaisais;

4.8.2. naudoti netvarkingus kištukinius lizdus, kištukus, paskirstymo dėžutes, jungiklius ir kitus elektros aparatus;

4.8.3. elektros lempas, šildytuvus uždengti degiomis medžiagomis;

4.8.4. į kištukinius lizdus jungti elektros prietaisus, kurie viršija leistiną galią;

4.8.5. naudoti lygintuvus, virykles, virdulius, šildymo ir kitus elektros prietaisus tam tikslui nepritaikytose vietose ir palikti juos įjungtus be priežiūros, išskyrus automatiškai valdomus elektros prietaisus;

4.8.6. kabinti elektros šviestuvus ir kitus daiktus tiesiog ant elektros laidų ir kabelių;

4.8.7. naudoti nekalibruotus ir savos gamybos apsaugos aparatus;

4.8.8. naudoti laidus ir kabelius su pažeista arba eksploatavimo metu dielektrinių savybių netekusi izoliacine medžiaga;

4.8.9. tiesiogiai prikalti laidus ir kabelius.

4.8.10. Laidai ir kabeliai turi būti sujungiami presuojant, suvirinant, lituojant arba specialiomis jungtimis. Skirtingų metalų laidus sujungti leidžiama tik specialiomis jungtimis.

V. ŠILDYMAS IR VĖDINIMAS

5. Visi šildymo įrenginiai turi būti įrengti ir eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijose ir kituose teisės aktuose nustatytus gaisrinės saugos reikalavimus.

5.1. Šildymo įrenginiai prieš šildymo sezono pradžią turi būti patikrinti.

5.2. Vėdinimo įrenginiai turi būti įrengti ir eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijose ir kituose teisės aktuose nustatytus gaisrinės saugos reikalavimus.

5.3. Atsižvelgiant į gamintojo reikalavimus, bet ne rečiau kaip kartą per metus, privaloma tikrinti vėdinimo įrenginių techninę būklę.

VI. GAISRŲ GESINIMO PRIEMONĖS

6. Gaisrinės saugos sistemos ir gaisrinės automatikos įrenginiai, mažinantys grėsmę žmonėms ir jų turtui, skirti gaisrui aptikti, pranešti apie jį, gesinti, dūmams ir šilumai šalinti ar kelioms šioms funkcijoms vykdyti (jei įrengti administracinių patalpų pastate) turi būti techniškai tvarkingi ir veikiantys. Jų techninė priežiūra ir bandymai (ne rečiau kaip kartą per metus) atliekami vadovaujantis gamintojo pateikta technine informacija.

6.1. Administracinėse patalpose, kuriose yra įrengta automatinė gaisro gesinimo sistema, gesintuvų skaičių galima sumažinti 50 proc.

6.2. Gesintuvo tipas parenkamas ir jų skaičius nustatomas pagal Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių 5 priedą.

6.3. Administracinėse patalpose turi būti pakabinti užrašai (ženklai), nurodantys gesintuvų laikymo vietą: gerai matomi, įrengti 2–2,5 m aukštyje nuo grindų paviršiaus.

6.4. Gesintuvo, kurio pasibaigęs garantinis laikas, gesinimo medžiagos kiekis ir kokybė turi būti tikrinami tik gamintojo ar jo įgalioto atstovo. Gesintuvus, kurių garantinis laikas pasibaigęs, laikyti patalpose ir naudoti gaisrui gesinti draudžiama.

6.5. Gesintuvai turi būti:

6.5.1. laikomi lengvai prieinamose ir matomose vietose, apsaugotose nuo tiesioginių saulės spindulių poveikio, ne arčiau kaip per 1 m nuo šildymo prietaisų;

6.5.2. kabinami ne aukščiau kaip per 1,5 m nuo grindų iki gesintuvo apačios ir taip, kad atidarytos patalpos durys netrukdytų jų paimti;

- 6.5.3. statomi ant grindų, laikomi specialiose spintelėse, dėžėse ar stovuose;
- 6.5.4. laikomi taip, kad būtų matyti užrašai.
- 6.6. Draudžiama pirminės gaisrų gesinimo priemonės ir inventorių naudoti ne pagal paskirtį.
- 6.7. Pirminės gaisrų gesinimo priemonės turi būti prižiūrimos ir nuolat parengtos darbui.
- 6.8. Gesintuvų paleidimo įtaisai turi būti užplombuoti.

VII. PATALPŲ UŽDARYMO PASIBAIGUS DARBUI TVARKA

- 7. Už administracinių patalpų uždarymą atsakingas darbuotojas, pasibaigus darbui, prieš uždarydamas patalpas, privalo patikrinti ar:
 - 7.1. nesijaučia patalpose dujų, degėsių ir kitų nebūdingų specifinių kvapų;
 - 7.2. išjungti elektros įrenginiai, radijo, vėdinimo sistemos, apšvietimas ir pan.;
 - 7.3. įjungtos automatinės gaisro gesinimo ir signalizacijos priemonės;
 - 7.4. nepalikta ypač degių, labai degių medžiagų darbo vietoje;
 - 7.5. ant šildymo prietaisų nėra daiktų (skudurų, degiųjų medžiagų ir pan.);
 - 7.6. uždaryti langai, durys ir pan.;
 - 7.7. neužkrauti takai, skirti priėti prie gaisro gesinimo priemonių, evakuacinių išėjimų, elektros skirstomųjų spintų ir pan.;
 - 7.8. nėra patalpose žmonių.
- 7.9. Už patalpų uždarymą atsakingas darbuotojas, pastebėjęs pažeidimų, privalo imtis priemonių jiems pašalinti. Jei savarankiškai trūkumų pašalinti nepajėgus, privalo apie tai pranešti už administracinių patalpų gaisrinę saugą atsakingam asmeniui.

VIII. GAISRO GESINIMO ORGANIZAVIMAS

- 8. Kiekvienas darbuotojas, pastebėjęs gaisrą, privalo:
 - 8.1. nedelsdamas pranešti apie tai ugniagesiams **tel. 112**;
 - 8.2. perspėti žmones ir organizuoti jų ir materialinių vertybių evakuavimą;
 - 8.3. gesinti gaisrą turimomis priemonėmis;
 - 8.4. iškviešti į gaisravietę vadovaujančius darbuotojus.
 - 8.5. Atvykę į gaisravietę vadovai ar kiti atsakingi darbuotojai privalo:
 - 8.5.1. įsitikinti, ar iškviešti ugniagesiai;
 - 8.5.2. vadovauti evakuojant žmones ir gesinant gaisrą, kol atvyks ugniagesiai;

- 8.5.3. skirti asmenį, gerai pažįstantį objektą, pasitikti ugniagesius;
 - 8.5.4. patikrinti, ar įjungta automatinė (jei yra) gaisro gesinimo sistema;
 - 8.5.5. prireikus iškviesti dujų ūkio, greitosios medicinos pagalbos ir kitas tarnybas;
 - 8.5.6. prireikus nutraukti elektros tiekimą, išjungti vėdinimo įrenginius ir pan.;
 - 8.5.7. atvykusiems ugniagesiams nurodyti gaisro aplinkybes;
 - 8.5.8. vykdyti gaisro gesinimo vadovo nurodymus.
-